

KYSTVERKET

Avdelinga for utbygging

Deres ref.:
2021/4257-24

Vår ref
2021/7585-8

Arkiv nr

Saksbehandler
Tanya Boye Worsley

Dato
16.09.2021

Tillatelse - farledstiltak i innseilingen til Kragerø - Kragerø kommune - Vestfold og Telemark fylke

Kystverket viser til søknad fra Kystverkets utbyggingsavdeling (heretter kalt søker) av 24. juni 2021 om farledstiltak i innseilingen til Kragerø. Søknaden omfatter sprenging, mudring, transport av masser, deponering av masser i sjø, deponering av masser i strandkant (utfylling) og etablering av fundamenter for navigasjonsinnretninger.

Vedtak

Med hjemmel i havne- og farvannsloven § 14 gir vi tillatelse til mudring, sprenging, transport av masser, deponering av masser i sjø, deponering av masser i strandkant (utfylling) og etablering av fundamenter for navigasjonsinnretninger i innseilingen til Kragerø

Tillatelsen gis på følgende vilkår, jf. havne- og farvannsloven § 16:

1. Tiltaket skal utføres som beskrevet i denne tillatelsen og vist i vedlagte tegninger og kartutsnitt.
2. Tiltakshaver skal sende inn T-, eller P-melding om gjennomføringen av tiltaket herunder informasjonstekst, posisjon og tidspunkt for gjennomføring til efs@kartverket.no.

Informasjon om tiltaket må sendes til Efs i god tid for å komme med i neste utgivelse av Efs. (se her for frister <https://www.kartverket.no/til-sjos/efs/innmelding-av-rettelser-til-efs>)

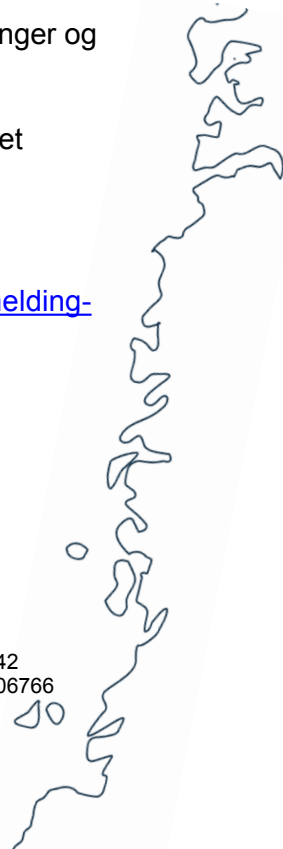
Det er tiltakshavers ansvar å sjekke fristene.

Tiltaket kan ikke gjennomføres før meldingen er publisert.

Sentral postadresse: Kystverket, postboks 1502,
6025 ÅLESUND

Telefon: 07847
E-post: post@kystverket.no
Internett: <https://kystverket.no>

Org.Nr.: 874783242
Bankgiro: 7694 05 06766

3. Når tiltaket er ferdigstilt, skal tiltakshaver sende inn melding om kartrettelse til Kartverket. Meldingen skal inneholde følgende:
  - a) dokumentasjon om tiltaket 'as-built', fortrinnsvis på digitalt format ((*sosi, shape, gz*).
  - b) kart (i hensiktsmessig målestokk der tiltaket er nøyaktig inntegnet)
  - c) posisjoner i WGS-84 datum

Informasjon om tiltaket sendes til Kartverket via [Rett i kartet Sjøkart](#) eller til efs@kartverket.no. Det skal sendes kopi til post@kystverket.no (med henvisning til Kystverkets referansenummer).

4. Arbeidene skal gjennomføres på en måte som begrenser ulempene for sjøfarende og annen virksomhet i området. Tiltakshaver er ansvarlig for å kunngjøre arbeidene i lokal media, varsle berørte parter og båttrafikk ved sprengning, transport og dumping av masser.
5. Arbeidene skal utføres slik at negative effekter på natur og miljø begrenses.

1. Sakens bakgrunn

Kystverkets utbyggingsavdeling søker om tillatelse til sprenging, mudring, transport av masser, deponering av masser i sjø, deponering av masser i strandkant (utfylling) og etablering av fem fundamenter for navigasjonsinnretninger i forbindelse med utbedringen av farleden til Kragerø.

Hensikten med tiltakene er å øke sikkerheten og fremkommeligheten til og fra havneanleggene i området. Økt sikkerhet oppnås ved å øke fartøyenes manøvreringsrom, og dermed økt sikkerhetsmargin ved at farleden blir bredere, dypere og med færre kursendringer.

Beskrivelse av tiltakene

Det er planlagt utdyping (sprengning/mudring) ved Lovisenbergsundet, Galeioddbåane, Knubbhausen og Jomfrulandsrevet. Utdypingene utgjør et samlet areal på ca. 40 800 m² og utgjør omtrent 116 500 m³ masser.

Kragerø Havnevesen KF ønsker å ta imot overskuddsmassene for å øke landarealet ved Stilnestangen. Det søkes også om alternativ deponering av masser ved Lovisenbergsundet, Galeioddbåane og Knubbhausen.

Prosjektet omfatter også etablering av nye sjømerker og etablering av fundamenter for sjømerker ved Hammerbåen, Postmyr, Stangskjæret, Vestre Fjordbåen og Stangbåen.

Søknaden beskriver tiltak for å begrense negativ påvirkning av natur og miljø, herunder bruk av siltgardin og tidsrom hvor det ikke skal være anleggsarbeider.

Anleggsarbeidet er forventet å ta ett år. Detaljer i anleggsgjennomføring vil bli fastsatt når entreprenør er valgt, søknaden beskriver tiltak for å ivareta sikkerheten i farvannet under anleggsarbeidet, herunder varsling av båttrafikk ved sprengning, transport og dumping av masser. Søknaden beskriver tiltak for å begrense ulemper for natur, miljø og friluftsliv.

Detaljert beskrivelse av tiltakene er lagt ved sammen med kart og tegninger.

Høring

Søknaden etter havne- og farvannsloven var på høring i perioden 12. juli – 6. september 2021. Mottatte uttalelser er oppsummert og legges til grunn for behandling av søknaden.

Norsk maritimt museum, e-post av 15. juli 2021

Norsk maritimt museum har gjennomført arkeologiske registreringer under vann i forbindelse med reguleringsplanene som ligger til grunn for tiltakene, og har ingen merknader til at tiltakene gjennomføres.

Fiskeridirektoratet, brev av 15. juli 2021

Fiskeridirektoratet gjør oppmerksom på at det er registrert flere områder med ålegras i fjorden. Det utøves reketråling og garnfiske i Kragerøfjorden. Videre er det registrert et stort gyteområde for torsk.

Av hensyn til gyteområdet ber Fiskeridirektoratet om at det vises forsiktighet ved sprenging i sjø. Sprenging bør unngås utført i gytesesongen som er i tidsrommet januar-april.

Jomfruland nasjonalparkstyre v/ nasjonalparkforvalter, e-post av 17. august 2021

Det påpekes at to av stedene, Knubbhausen og Jomfrulandsrevet, ligger i Jomfruland nasjonalpark og at det er nødvendig å innhente tillatelse etter verneforskriften for nasjonalparken for at tiltakene skal kunne gjennomføres. Kystverket bes fremme en formell søknad om tillatelse etter verneforskriften.

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark, brev av 6. september 2021

Statsforvalteren gjør oppmerksom på at tiltakene som ligger i Jomfruland nasjonalpark behandles at styret for nasjonalparken, og at tillatelse til mudring og dumping etter reglene i forurensningsloven behandles av Statsforvalteren i egen sak.

Uttalelsen er knyttet til naturmangfold for tiltaksområdene som ikke ligger i nasjonalparken.

Reguleringsplanene for området beskriver blant annet tiltak for å redusere negative effekter på dyr som følge av sprengninger. Statsforvalteren anbefaler at Kystverket forutsetter slike tiltak, jf. naturmangfoldloven § 12.

Fuglenes bruk av det aktuelle området er relativt dårlig dokumentert. I artsobservasjoner er det dokumentert at den rødlistede arten ærfugl bruker området. Dykkende andefugl beiter mest på smådyr på bunnen, eksempelvis er små blåskjell viktige for ærfugl. Selv om dykkende ender kan gå dypere enn 20 m, vil energigevinsten bli mindre og mindre ved økende dybde. Derfor er arealene med grunnere dybder viktige for disse artene. Det gjelder særlig båer, fordi de har avstand til land med trær som gir rovfugl utgangspunkt for angrep. Utdypning av båer i det aktuelle dybdeintervallet vil gi dårligere tilgjengelig levestruktur for dykkende ender. Tilsvarende gjelder hummer og sukkertare. Det er lite sukkertare igjen i disse delene av fjorden. Plassering av overskuddsmassene på grunnere vann enn planlagt, vil trolig være bedre for rødlistede dykkende andefugl, hummer og sukkertare.

2. Aktuelt regelverk

Tiltaket det søkes om faller inn under havne- og farvannsloven § 14. Denne bestemmelsen sier at tiltak som kan påvirke sikkerheten, ferdselen eller forsvars- og beredskapsinteresser i farvannet ikke kan etableres uten tillatelse. I tillegg til at vi vurderer tiltakets konsekvenser for disse interessene, legger vi også vekt på de hensynene som fremgår av havne- og farvannsloven § 1:

«Loven skal fremme sjøtransport som transportform og legge til rette for effektiv, sikker og miljøvennlig drift av havn og bruk av farvann, samtidig som det skal tas

hensyn til et konkurransedyktig næringsliv. Loven skal ivareta nasjonale forsvars- og beredskapsinteresser.»

Det er Kystverket som avgjør søknaden, jf. § 14, andre ledd og Samferdselsdepartementets delegering til Kystverket.

I behandlingen av saker etter havne- og farvannsloven som berører naturmangfoldet, skal Kystverket legge til grunn prinsippene i naturmangfoldlovens kap. II.

I denne saken er også forskrift 15. desember 2006 nr. 1446 om rammer for vannforvaltningen (vannforskriften) § 12 aktuell. Denne bestemmelsen skal tas med i vurderingen når det skal fattes enkeltvedtak om ny aktivitet eller nye inngrep i en vannforekomst som kan føre til at miljømålene i forskriften ikke nås, eller at tilstanden forringes.

Det kan ikke gis tillatelse etter havne- og farvannsloven § 14 til tiltak som er i strid med vedtatte arealplaner etter plan- og bygningsloven, jf. havne- og farvannsloven § 14 fjerde ledd. Det foreligger vedtatte reguleringsplaner for alle tiltaksområdene. Kystverket legger til grunn at forhold til havne- og farvannsloven § 14 fjerde ledd er i varetatt.

3. Kystverkets vurdering av saken

Tiltakene har til hensikt å bedre fremkommeligheten og sikkerheten i farleden til Kragerø. Økt sikkerhet oppnås ved å øke fartøyenes manøvreringsrom, og dermed økt sikkerhetsmargin ved at farleden blir bredere, dypere og med færre kursendringer. Planlagte tiltak vil legge til rette for bedre fremkommelighet og mulighet for økt tonnasje til industri- og næringsområder. Tiltakene er derfor i tråd med havne- og farvannslovens formål om sikkerhet og fremkommelighet i farleden.

Anleggsarbeidet vil trolig pågå i et år, i et farvann som trafikkeres av både nyttefartøyer og fritidsbåter. Søknaden beskriver tiltak for å ivareta sikkerheten i farvannet under anleggsarbeidet, herunder AIS-utstyr på rigg/lekter/slepebåter mv. og varsling av båttrafikk ved sprengning, transport og deponering. Av hensyn til sikkerheten og fremkommeligheten i farvannet må det tas hensyn til sjøverts ferdsel i forbindelse med arbeidene. Det settes vilkår om varsling av berørte parter om de planlagte arbeidene og de midlertidige ulempene det kan medføre. Videre er det settes det vilkår om å melde fra om tiltaket, herunder oppstartstidspunkt og forventet ferdigstilling til Efs (etterretning for sjøfarende) av hensyn til sikkerhet og fremkommelighet for andre sjøfarende.

Tiltakene kommer ikke i direkte konflikt med registrerte fiskeriinteresser. Fiskeridirektoratet ber om at det vises forsiktighet ved sprengning i sjø, og anbefaler at sprengning unngås utført i gytesesongen som er i tidsrommet januar-april. Kystverket legger til grunn arbeidet gjennomføres slik at negativ påvirkning av natur og miljø begrenses, jf. søkes beskrivelse av anleggsgjennomføring og avbøtende tiltak.

Statsforvalteren viser til at reguleringsplanene for området beskriver blant annet tiltak for å redusere negative effekter på dyr som følge av sprengninger. Statsforvalteren anbefaler at Kystverket forutsetter slike tiltak, jf. naturmangfoldloven § 12. Søknaden beskriver tiltak for å begrense negativ påvirkning av natur og miljø, herunder bruk av siltgardin og tidsrom hvor det ikke skal være anleggsarbeider. Kystverket legger til grunn at arbeidet gjennomføres slik som beskrevet i søknaden.

Prinsippene i naturmangfoldloven (nml.) §§ 8 – 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, jf. nml. § 7. Planlagte tiltak er utredet mht bla. natur og miljø, og det er utarbeidet reguleringsplaner for samtlige tiltaksområder. Kystverket

vurderer at kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig og at føre-var-prinsippet er av liten betydning, jf. nml. §§ 8 og 9.

Tiltaksområdene Knubbhausen og Jomfrulandsrevet, ligger i Jomfruland nasjonalpark. Miljødirektoratets karttjeneste Naturbase¹ viser at det er registrert større tareskogforekomster verdsatt «viktig» og skjellsand verdsatt «viktig» i nærheten av Stanggapet.

Av hensyn til natur og miljø stilles det vilkår om at arbeidene skal forgå på en måte som begrenser ulemper for natur og miljø. Vilkåret følger også opp uttalelser fra Fiskeridirektoratet og Statsforvalteren.

Planlagte tiltak kan føre til en oppvirvling/spredning av sjøbunnsedimenter, men det er ikke forventet at planlagte tiltak vil medføre en forringelse av vannforekomstene og tiltaket vil ikke få store konsekvenser i forhold til samlet belastning, jf. nml. § 10.

Det følger av nml. § 11 at kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver.

Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder vil bli avklart nærmere i søknad om tillatelse etter forurensningsloven som behandles av Statsforvalteren, jf. nml. § 12, men søknaden etter havne- og farvannsloven beskriver avbøtende tiltak. Det legges til grunn at tiltakene gjennomføres som beskrevet i søknaden.

Tiltakene skal gjennomføres på sjøbunnen i kystvannforekomstene «Hellefjorden»², «Bærøyfjorden-Skarholmane»³, «Bærøyfjorden-Kragerø»⁴, «Kragerøfjorden-ytre»⁵ og «Stanggapet»⁶. Vannforekomstene er i vannforvaltningsdatabasen vann-nett klassifisert med henholdsvis «moderat», «svært dårlig», «moderat», «god» og «god» økologisk tilstand, mens kjemisk tilstand er klassifisert som «dårlig» for alle fem vannforekomster. Vi viser til vann-nett for hvilke registrerte parametere som er med i tilstandsklassifiseringen, og eventuelle vurderinger (se lenker i fotnotene).

Basert på det som fremkommer i søknaden er Kystverkets vurdering at det ikke foreligger grunnlag for å si at tiltakene vil ha negativ betydning for miljømålene i vannforskriften §§ 4 til 7 eller forringe miljøtilstanden i vannforekomsten. Tiltaket kan dermed tillates etter vannforskriften § 12.

4. Konklusjon

På bakgrunn av vurderingene ovenfor har vi kommet til at vi kan gi tillatelse til søknaden om farledstiltak i innseilingen til Kragerø.

Det fremgår av havne- og farvannsloven § 16 siste ledd at tillatelsen faller bort hvis arbeidet med tiltaket ikke er satt i gang innen tre år etter at tillatelsen ble gitt. Det samme gjelder hvis arbeidet med tiltaket blir innstilt i mer enn to år. Kystverket kan forlenge fristen én gang med inntil tre år.

Vedtaket med vilkår står fremst i dette brevet.

---

¹ <https://kart.naturbase.no/>

² <https://vann-nett.no/portal/#/waterbody/0110020900-C>

³ <https://www.vann-nett.no/portal/#/waterbody/0110020800-1-C>

⁴ <https://www.vann-nett.no/portal/#/waterbody/0110020800-2-C>

⁵ <https://www.vann-nett.no/portal/#/waterbody/0110021000-1-C>

⁶ <https://vann-nett.no/portal/#/waterbody/0110000032-2-C>

5 Rett til å klage

Dette er et enkeltvedtak som søkeren og andre med rettslig klageinteresse kan klage på innen 3 – tre – uker etter at dette brevet er kommet frem. Se vedlagte *Orientering om klageadgang*.

Muligheten til å klage må være benyttet før søksmål om gyldigheten av vedtaket eller krav om erstatning som følge av vedtaket reises, jf. forvaltningsloven § 27b. Søksmål kan likevel reises når det er gått seks måneder fra klage første gang ble framsatt, og det ikke skyldes forsømmelse fra klagerens side at klageinstansens avgjørelse ikke foreligger.

Vi presiserer at vedtaket er basert på reglene i havne- og farvannsloven og ikke annet lov- og regelverk. For eksempel kan tiltaket være søknadspliktig etter plan- og bygningsloven, og det må tiltakshaver selv undersøke med kommunen. Videre må forholdet til kulturminnelovgivningen og forurensningsloven avklares med vedkommende myndighet.

Havne- og farvannsloven regulerer ikke nabo- eller eiendomsforhold. Slike forhold er derfor ikke vurdert i forbindelse med dette vedtaket. Søkeren må selv innhente nødvendig samtykke fra grunneiere og andre rettighetshavere. Kystverket har ikke ansvar for å følge opp dette. Privatrettslige tvister mellom partene avgjøres enten gjennom avtale eller av domstolene.

Med hilsen

Anne Britt Ottøy
fungerende avdelingsleder

Tanya Boye Worsley
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

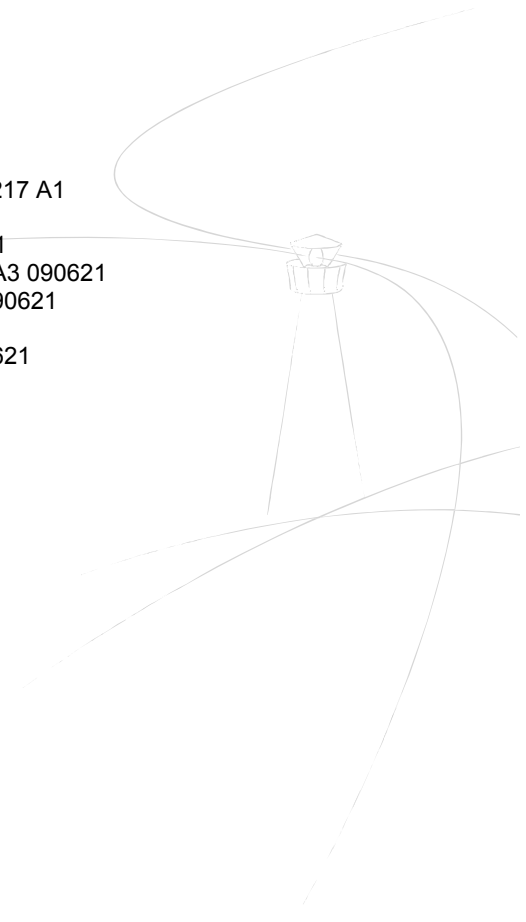
Eksterne kopimottakere:

Kragerø Havnevesen KF	Postboks 158	3791	KRAGERØ
Kragerø kommune	Postboks 128	3791	KRAGERØ
Fiskeridirektoratet	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN
Statsforvalteren i Vestfold og Telemark	Postboks 2076	3103	TØNSBERG
Statsforvalteren i Vestfold og Telemark	Postboks 2076	3103	TØNSBERG
NORSK MARITIMT MUSEUM	Postboks 720 Skøyen	0214	OSLO

Vedlegg:

- 1 Søknad etter havne- og farvannsloven - kragerø
- 2 Vedlegg 1 Detaljreguleringsplan for innseiling Kragerø - Knubbhausen
- 3 Vedlegg 2 Detaljreguleringsplan for innseiling Kragerø - Lovisenbergsundet
- 4 Vedlegg 3 Detaljreguleringsplan for innseiling Kragerø - Galeioddbåene
- 5 Vedlegg 4 Rapport fra arkeologiske undersøkelser Kragerø 18 1016888_1_1
- 6 Vedlegg 5 Arkeologi Lovisenbergsundet 2014081_Kystverket rapport samlet
- 7 Vedlegg 6 Geofysisk Kragerø
- 8 Vedlegg 7 Grunnundersøkelser Kragerø 712389-RIG-RAP-001_rev00
- 9 Vedlegg 8 712389_RIGm-RAP-002_Supplerende miljøgeologiske undersøkelser
- 10 Vedlegg 9 712389-RIM-RAP-001 Naturmiljø og konsekvensvurdering
- 11 Vedlegg 10 kart Stilnestangen
- 12 C001 PLANKART UTDYPING INNSEILING KRAGERØ OVERSIKTSKART 1_15000 090621 A1
- 13 C002 PLANKART UTDYPING LOVISENBERGSUNDET 1_1000 230421 A1
- 14 C003 PLANKART UTDYPING GALEIODDBÅANE 1_1000 230217 A1

- 15 C004 PLANKART UTDYPING KNUBBHAUSEN 1_2000 230217 A1
- 16 C005 PLANKART UTDYPING JOMFRULANDSREVEET 1_1000 230217 A1
- 17 C006 OVERSIKTSKART MERKE FUNDAMENT 1_1500 090621 A1
- 18 C007 FUNDAMENT Plassering STANGBÅEN 1_2000 A3 090621
- 19 C008 FUNDAMENT Plassering VESTRE FJORDBÅEN 1_2000 A3 090621
- 20 C009 FUNDAMENT Plassering STANGSKJÆRET 1_2000 A3 090621
- 21 C010 FUNDAMENT Plassering POSTMYR 1_2000 A3 090621
- 22 C011 FUNDAMENT Plassering HAMMERBÅEN 1_2000 A3 090621

ORIENTERING OM KLAGEADGANG

KLAGEORGAN

Enkeltvedtak fattet av Kystverket kan påklages til Samferdselsdepartementet, jf. forvaltningsloven § 28.

Klagen skal sendes til Kystverket per e-post til post@kystverket.no eller per post til Kystverket, Postboks 1502, 6025 ÅLESUND.

KLAGEFRIST

Klagefristen er 3 uker fra den dag dette brevet kom frem, jf. forvaltningsloven § 29. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen fristens utløp. Dersom klagen kommer for sent, kan Kystverket se bort fra klagen. Det kan søkes om å få forlenget fristen, men da må man oppgi årsaken til dette, jf. forvaltningsloven §§ 29 og 31.

KLAGENS INNHOLD

Klagen må inneholde følgende, jf. forvaltningsloven § 32:

- hvilket vedtak det klages over
- den eller de endringer som ønskes
- eventuelle andre opplysninger som kan ha betydning for vurderingen av klagen

I tillegg bør man nevne de grunner klagen støtter seg til. Klagen må undertegnes.

UTSETTING AV GJENNOMFØRING AV VEDTAKET

Selv om det er klageadgang på et vedtak, kan vedtaket vanligvis gjennomføres straks. Førsteininstansen, klageinstansen eller annet overordnet organ, kan beslutte at vedtak likevel ikke skal iverksettes før klagefristen er ute eller klagen er avgjort, jf. forvaltningsloven § 42. Man kan søke om å få utsatt gjennomføringen av et vedtak til klagefristen er ute eller til klagen er avgjort (søke om oppsettende virkning av klagen), jf. forvaltningsloven § 42. Begrunnet søknad sendes til den etaten som er førsteinstans for vedtaket. En avgjørelse om oppsettende virkning kan ikke påklages.

RETT TIL Å SE SAKSDOKUMENTENE OG TIL Å KREVE VEILEDNING

Med visse begrensninger har en part rett til å se dokumentene i saken, jf. forvaltningsloven §§ 18 og 19. Parten må i tilfelle ta kontakt med Kystverket. Man vil da få nærmere veiledning om adgangen til å klage, om fremgangsmåten og reglene om saksbehandlingen.

KOSTNADER VED KLAGESAKEN

En part kan kreve dekning for vesentlige kostnader i forbindelse med klagesaken, jf. forvaltningsloven § 36. Forutsetningen er da vanligvis at det organet som traff det opprinnelige vedtaket har gjort en feil slik at vedtaket blir endret. Det kan også søkes om å få dekket utgifter til nødvendig advokathjelp etter reglene om fritt rettsråd. Vanligvis gjelder visse inntekts- og formuesgrenser. Klageinstansen eller partens advokat kan gi nærmere opplysninger om dette.

KLAGE TIL SIVILOMBUDSMANNEN

Hvis man mener å ha vært utsatt for urett fra den offentlige forvaltnings side, kan man klage til Stortingets ombudsmann for forvaltningen (Sivilombudsmannen). Sivilombudsmannen kan ikke selv endre vedtaket, men kan gi sin vurdering av hvordan den offentlige forvaltning har behandlet saken, og om det er gjort eventuelle feil eller forsømmelser.